

JAAR VERSLAG

2023

INHOUD

Over microStart	4
Voorzitters & algemeen directeur aan het woord	6
microStart in cijfers	8
Ons doelpubliek	16
Terugblik 2023	18
Vrouwen centraal in onze sociale missie	22
Pleidooi voor meer financiële inclusie van micro-ondernemers	26
microStart, katalysator van integratie	28
Financiële resultaten	32
Ons lokaal netwerk	35

OVER MICROSTART

ONZE MISSIE

microStart verstrekt microkredieten aan (toekomstige) ondernemers die in aanraking komen met financiële en sociale ongelijkheid en ondersteunt hen indien nodig voor, tijdens en na het verlenen van het microkrediet.

ONZE VISIE

We streven naar een meer inclusieve samenleving door de creatie en ontwikkeling van duurzame ondernemingen en jobs te faciliteren voor elk individu, vooral diegenen die te maken hebben met financiële en sociale ongelijkheid.

ONZE GESCHIEDENIS

microStart werd in 2011 opgericht door partners BNP Paribas Fortis, Adie en het Europees Investeringsfonds, later aangevuld met Partena Professional en AG Insurance. Ze wordt momenteel voorgezeten door Carine De Nys en Olivier Brissaud. De organisatie bestaat uit een CV voor de activiteiten gelinkt aan de microkredieten en een VZW die gratis ondersteunende diensten aanbiedt aan ondernemers. microStart is de belangrijkste microfinancieringsinstelling in België. Ze is de enige die haar diensten op nationaal niveau aanbiedt en vertegenwoordigt 75% van de Belgische markt.

ONZE KERNACTIVITEITEN

FINANCIERING

BEGELEIDING

BELANGENBEHARTIGING

ONZE DIENSTEN

MICROKREDIETEN

BEGELEIDING

ONZE WAARDEN

- VERTROUWEN
- SOLIDARITEIT
- PROFESSIONNALISME
- INNOVATIE
- RESPECT

VOORZITTERS EN ALGEMEEN DIRECTEUR AAN HET WOORD.

Beste ondernemers, beste team, beste vrijwilligers, beste partners,

We hebben een jaar van ingrijpende interne veranderingen achter de rug. We hebben een transformatieplan 2023-2025 gelanceerd, een nieuwe directeur aangeworven, onze teams en bestuursorganen gereorganiseerd, onze digitalisering voortgezet en ons engagement om meer (toekomstige) micro-ondernemers te ondersteunen opnieuw bevestigd.

We zijn trots op wat we voor onze klanten hebben bereikt: microStart blijft trouw aan haar missie en visie en staat meer dan ooit aan de zijde van haar ondernemende klanten.

Dankzij ieders inspanningen behaalden we in 2023 volgende resultaten: 491 microkredieten werden uitbetaald, goed voor meer dan €5,4 miljoen geïnjecteerd in de economie. Naast deze microkredieten werden ook 86 ereleningen (leningen aan 0%) toegekend, voor een totaal van meer dan €219.000. Meer dan 1.768 mensen hebben gebruik gemaakt van onze begeleidings- en opleidingsdiensten.

2023 stond in het teken van de lancering van het allereerste klantenportaal van microStart, waarmee weer een belangrijke stap is gezet in de digitalisering en vereenvoudiging van microkredietdiensten voor (toekomstige) ondernemers. (Toekomstige) ondernemers kunnen nu online financiering aanvragen en inloggen op hun persoonlijke pagina om documenten te downloaden, hun aanvraag te voltooien en de voortgang ervan te volgen.

2023 stond ook in het teken van de organisatie van twee edities van onze microStart Ontmoetingen, die zich richtten op doelgroepen die belangrijk zijn voor microStart. Elke campagne stelde ons in staat om onze bekendheid te vergroten, onze klanten te ontmoeten maar ook om te pleiten voor een betere toegang voor ondernemers met een grotere afstand tot ondernemerschap en toegang tot financiering. We focusten voor de campagnes op:

- Vrouwelijke ondernemers in maart
- Ondernemers met een migrantenachtergrond in oktober

2024 staat voor ons in het teken van de voortzetting van deze positieve transformaties voor onze organisatie, om zo onze sociale impact te vergroten. Het wordt ook een belangrijk jaar voor onze belangenbehartiging bij de aankomende verkiezingen en voor de structurele ontwikkeling van microfinanciering in België.

Hartelijk dank aan jullie allen, ondernemers, team, vrijwilligers, bestuurders en partners die zo waardevol zijn voor het microStart ecosysteem.

CARINE DE NYS
Voorzitter microStart CV

OLIVIER BRISSAUD
Voorzitter microStart support VZW

LORRAINE DE FIERLANT
Algemeen Directeur

MICROSTART IN CIJFERS In 2023

481

personen
gefinancierd

491

microkredieten
verleend

11.389€

gemiddeld
gefinancierd bedrag

5.327

personen
contacteerden
microStart

90%

terugbetalingsgraad

5,6M€

geïnjecteerd
in de nationale
economie

1.768

personen begeleid
waarvan:

470 personen in collectieve vormen

400 personen in individuele coaching

1.077 klanten kregen begeleiding na hun financiering

86

personen kregen een **erelening** ter aanvulling van hun microkrediet, voor een gemiddeld bedrag van € **2.546** en een totaalbedrag van € **219.000**.

Dankzij onze partners hebben we toegang tot een reeks fondsen voor ereleningen:

- Funds for good (sinds 2013) geeft ons de mogelijkheid om in geheel België ondernemers te ondersteunen.
- Association pour la promotion des PME (sinds 2018) financiert ondernemers in de provincie Luik.
- Impulso (sinds 2021) financiert projecten van vrouwelijke ondernemers.
- Het #SheFUND van #SheDIDIT (sinds 2023) dat projecten financiert van vrouwen met diverse roots.
- Donstienne Reconversion (sinds 2020) financiert ondernemers in de gemeente Thuin.
- Step-up fonds in samenwerking met Funds For Good en Netwerk Ondernemen Brussel financiert projecten tot €37.000 om de groei van ondernemingen en de bijhorende jobcreatie te faciliteren.

In 2023 is meer dan 90% van de ereleningen afkomstig van het Funds for Good-fonds, 5% van het fonds van Donstienne Reconversion, 4% van het #SheFUND en 1% van Impulso.

Bij BNPPF richten we ons op 3 belangrijke pijlers: groei, toegankelijkheid en duurzaamheid (ESG). Onze samenwerking met microStart past perfect binnen deze strategie. Als bank vinden we het erg belangrijk om (startende) ondernemers zoveel mogelijk te helpen bij het realiseren van hun ideeën en zo de lokale economie en werkgelegenheid te stimuleren. Dankzij de samenwerking tussen BNPPF en microStart kunnen we ondersteuning bieden aan ALLE ondernemers, ook diegenen die moeilijk toegang hebben tot bankfinanciering, zowel bij de start van hun project als in een later stadium om hun bedrijf te laten groeien. Op deze manier draagt BNPPF bij aan sociale inclusie in onze samenleving.

Wanneer bankfinanciering niet of niet helemaal mogelijk is, kunnen we onze klanten toch een positieve boodschap geven en hen helpen met hun kredietbehoeften om zo hun droom waar te maken, door hen door te verwijzen naar onze partner microStart.

Met microStart bundelen we onze krachten om financiering en cofinanciering mogelijk te maken. Daarnaast biedt microStart ondernemers ondersteuning/coaching en training, bijvoorbeeld bij het opstellen van een financieel plan. Hierdoor wordt de business case van de klant nog sterker en neemt de kans op succes voor het idee/project/onderneming aanzienlijk toe.

We zien regelmatig dat deze ondernemers na financiering via microStart hun bedrijf succesvol uitbouwen en laten groeien. Klanten vertellen ons steeds dat ze heel tevreden zijn over de service en het aanbod van mS. Dit motiveert hen nog meer om door te zetten met hun project en te investeren in hun bedrijf. In 2023 konden we dankzij onze nauwe samenwerking met de collega's van microStart ongeveer dertig extra ondernemers helpen om hun dromen waar te maken.

Laurent Loncke, Director Retail Banking bij BNP Paribas Fortis

Hana Diallo, kruidenierszaak.

Vastberadenheid & passie: het recept voor het succes van Hana

Na haar afstuderen ging Hana voor een aantal grote bedrijven werken, wat haar een belangrijke les leerde: als je het echt wilt, kun je het ook effectief bereiken.

De coronapandemie gaf haar meer tijd om na te denken en te reflecteren. Ze herontdekte haar passie voor ondernemerschap en besloot samen met haar partner een onderneming in bijberoep te starten. Aangezien ze geen recept kon vinden dat leek op haar favoriete gemberdrank, die ze altijd dronk tijdens haar reizen naar Afrika, begon Hana deze drank in grote hoeveelheden te produceren en aan haar vrienden en familie te verkopen. Maar ze realiseerde zich al snel dat ze geen wettelijke procedures volgde. Dus begon ze informatie in te winnen over de verkoop en commercialisering van dranken in België.

Na uitgebreid onderzoek vond ze de nodige onderaannemers om haar te ondersteunen én kreeg ze de nodige financiering van microStart en BNP Paribas om haar ambachtelijke drankenbusiness op te starten. Vandaag produceert en verkoopt Hana niet alleen dranken, maar runt ze ook een kleine biologische kruidenierszaak in Luik.

MIRCOSTART IN CIJFERS SINDS 2011

5.187

personen
gefinancierd

+ 11.000

personen
begeleid

+60.9M€

geïnjecteerd
in de lokale economie

7.155

professionele
microkredieten verleend

9.800

jobs gecreëerd
of behouden

70%

overlevingsgraad
na 2 jaar

82%

professionele
integratiepercentage

SROI

1€ geïnvesteerd in
microStart genereert **€2,53** €
aan de maatschappij.

Elke ondernemer creëert **1,6 jobs** (inclusief eigen job)

ONS

DOELPUBLIEK

Op het moment van de
financieringsaanvraag**28%**

is jonger dan 30 jaar

26%

krijgt een uitkering

68%heeft geen diploma hoger
onderwijs**31%**

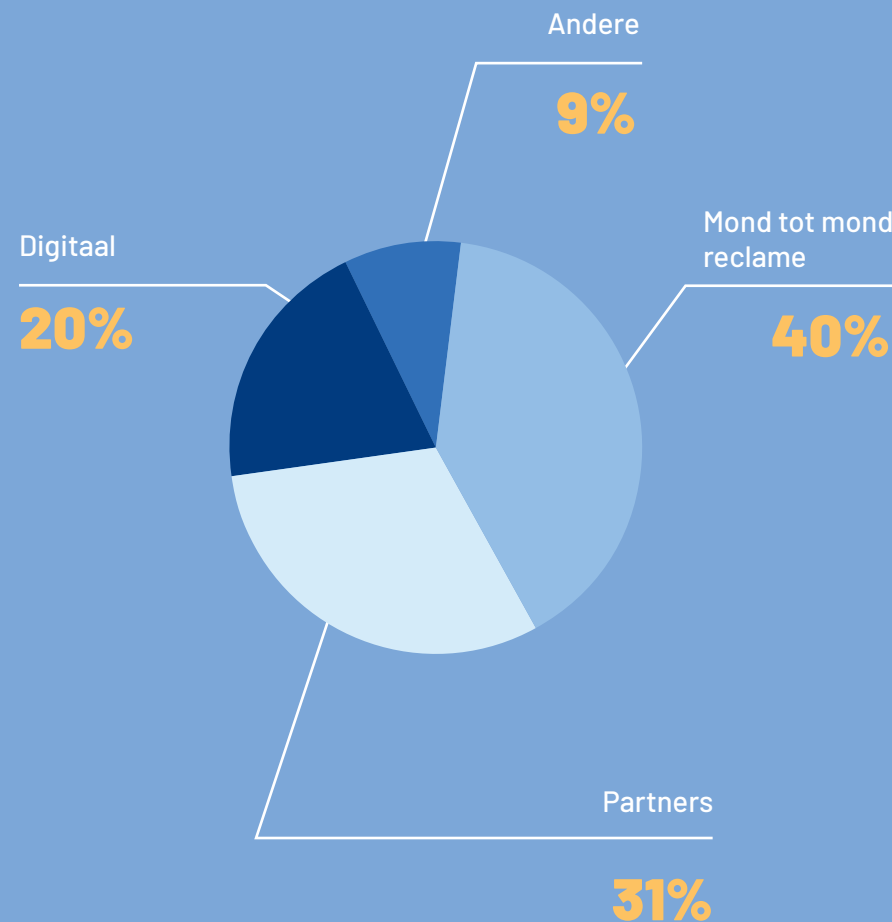
is een vrouw

24%

is werkzoekend

54%is starter (minder dan 12 maanden
actief)**65%**is geboren buiten de Europese
Unie

Hoe bereikt ons doelubliek ons?

TERUGBLIK

Januari 2023

- Oprichten van werkgroepen voor het 2023-2025 transformatieplan van microStart.

Februari 2023

- Lancering eerste versie van het microStart klantenplatform, ontwikkeld in samenwerking met Accenture.

Maart 2023

- De eerste campagne van het jaar, 'microStart Ontmoetingen', heeft als doel vrouwen met een ondernemersdroom of -project aan te moedigen om aan de slag te gaan.
- microStart sluit zich aan bij de Policy Academy voor ondernemerschap bij jongeren van de OESO en de Europese Commissie.

April 2023

- Presentatie en lancering van het microStart transformatieplan 2023-2025.
- Publicatie van het OESO-rapport over steun aan migrantenondernemers in Wallonië, waar microStart als voorbeeld wordt genoemd.

Mei 2023

- Deelname aan workshops van EIB en MFC over de financiële instrumenten die nodig zijn om ondernemerschap met een migratieachtergrond te stimuleren.
- Lancering 2e versie van het klantenportaal met Accenture.

Juni 2023

- Start van een sterker operationeel partnerschap tussen BNPPF en microStart voor de financiering van projecten die nog niet «bankable» zijn.
- microStart & hub.Brussels bundelen hun krachten om de obstakels voor het oprichten van een bedrijf voor mensen met een migratieachtergrond uit de weg te ruimen.
- Eerste editie van het microStart ecosysteem in elk agentschap, waar we onze operationele partners uitnodigden om onze samenwerking te versterken.

September 2023

- Benoeming van Lorraine de Fierlant als nieuwe Algemeen Directeur.

Oktober 2023

- Nieuwe editie van de "microStart Ontmoetingen" met een focus op toekomstige ondernemers met een migratieachtergrond.
- Lancering van het Step-up fonds in samenwerking met Funds For Good et Netwerk Ondernemen Brussel.

November 2023

- Tweede editie van het microStart ecosysteem in elk agentschap, waar operationele partners werden uitgenodigd.
- Deelname aan de Social Finance Vibe georganiseerd door MFC, waar microStart kon laten zien hoe het jonge ondernemers ondersteunt.

December 2023

- Lancering van het #SheFUND met #SheDIDIT en Funds For Good om toegang tot financiering voor vrouwen te bevorderen.

Valeria ARANGO MEJIA

Valeria laat Brugge bruisen

Met de Brugse binnenstad als decor vinden we onze weg naar TeaREX.

Een eigentijdse en warme zaak waar we worden opgewacht door een al even warme gastvrouw, Valeria. Bubble Tea en bubble waffles zijn in opmars en dat was ook Valeria niet ontgaan. Ze neemt ons mee in haar ondernemersverhaal.

Na jaren als zelfstandige nagelstyliste in bijberoep waagde Valeria de sprong naar een voltijds zelfstandige bestaan. Als nagelstyliste zag ze namelijk weinig toekomst als zelfstandige. Na een bezoek aan Amsterdam vond ze een nieuwe passie: bubble tea. In Brugge was er op dat moment slechts één zaak die bubble tea verkocht, dus zag Valeria mogelijkheden.

Gesterkt door de steun van haar man ging Valeria op zoek naar financiering. Een pad vol obstakels met verschillende weigeringen van banken bracht Valeria uiteindelijk bij microStart. Haar adviseur bij microStart geloofde sterk in haar verhaal en zo verkreeg Valeria een krediet. Een droom die van start kon gaan.

Valeria is een doortastende ondernemer die de obstakels niet schuwt. Ze vertelt ook over de moeilijkheden die haar pad kruisten. Als jonge mama is het absoluut niet evident te kiezen voor een ondernemersverhaal. Het vergt durf, zelfvertrouwen en doorzettingsvermogen om de sprong te wagen. Valeria waagde de sprong en werd beloond met een prachtige zaak.

Als je ooit in Brugge bent, ga er proeven van een heerlijke bubble tea en ontmoet een ongevoelbaar inspirerende ondernemster.

VROUWEN CENTRAAL IN ONZE SOCIALE MISSIE

Focus ondernemers

« Microfinanciering werd in essentie opgericht voor vrouwen. Deze blijven dan ook nog steeds één van de doelgroepen die het meest gebruik maken van dit systeem. In België vertegenwoordigen vrouwen slechts een derde van de startende ondernemingen. De strijd voor meer inclusie staat centraal in de sociale missie van microStart: «We streven naar een meer inclusievere samenleving door de creatie en ontwikkeling van duurzame ondernemingen en jobs te faciliteren voor elk individu, vooral diegenen die te maken hebben met financiële en sociale ongelijkheid.»

Vrouwelijke ondernemers worden vaak gediscrimineerd door onbewuste vooroordelen van financiers. Systematische doorverwijzing naar alternatieve financieringsbronnen in geval van afwijzing werd gezien als een manier om de toegang tot financiering te verbeteren. microStart pleitte voor een betere doorverwijzing van ondernemers die door de banksector werden afgewezen naar alternatieve vormen van financiering of overheidssteun.

FINANCIERING

31%

69%

GEMIDDELD BEDRAG

10.856€ €

11.940€

GLIBAAL RISICOPERCENTAGE

8,7%

11,5%

GEBRUIK VAN BEGELEIDINGSDIENSTEN

42%

58%

 VROUW

 MAN

Karine CHATJATRJAN

Een ondernemersdroom zonder grens.

Karine komt uit Armenië. Ze kwam in 1999 naar België en werkte in verschillende bars en cafés als serveerster. Helaas kon ze met haar salaris niet voldoen aan haar behoeften. Daarom besloot ze om een eigen zaak te starten.

Met een diploma in economie en ervaring in het zakenleven in Armenië sinds haar 18de, had Karine geen coaching nodig om haar bedrijf op te starten. Ze regelde alle administratieve zaken zelf. Ze opende eerst een café in Anderlecht met steun van microStart.

In 2019, net voor de pandemie, opende ze een nieuw café genaamd Wier's Renard Noir. Ze nam een etablissement over dat dateert uit 1834, gelegen in de Marollenwijk. microStart steunde haar ook bij dit nieuwe project! Karine regelt alles: bestellingen, drankjes, eten, klanten en schoonmaak.

Ze is ambitieus en zal binnenkort haar eigen restaurant tegenover haar café openen, gespecialiseerd in Armeense keuken (Armeense barbecue).

De moed, vastberadenheid en passie van Karine bewijzen dat veel mogelijk is als je erin gelooft!

FOCUS MICROSTART

De strijd voor gendergelijkheid gaat verder dan onze klanten. Ook onze collega's, onze teams, onze vrijwilligers zijn betrokken. Daarom heeft microStart sinds 2021 de Women's Empowerment Principles (WEP's) van de Verenigde Naties ondertekend en een tweejarig genderactieplan ontwikkeld met de steun van Women On Top, dat ons begeleidt bij onze inspanningen voor gendergelijkheid en stelde een Gender-actieplan op, en we zien al aanzienlijke verbeteringen in 2023.

.....

Ik werk al bijna 7 jaar bij microStart. Wat mij motiveert in mijn job is het pilootproject waaraan ik momenteel werk. Het doel van dit project is om personen die buiten de EU geboren zijn en in België een onderneming willen opstarten, te informeren, te ondersteunen en te financieren. Ik sta elke dag weer versteld van hun enthousiasme, de kwaliteit van hun projecten en hun doorzettingsvermogen. Hen helpen om hun eigen job te creëren geeft me enorm veel energie!

Olivia Van Den Bogaert, Partnership, Fundraising & Advocacy manager

WERKNEMERS

MANAGERS

DIRECTIELEDEN

GEMIDDELD LOON

VRIJWILLEGERS

BESTUURSLEDEN

■ VROUW ■ MAN

PLEIDOOI VOOR MEER FINANCIËLE INCLUSIE VAN MICRO-ONDERNEMERS

Microfinanciering beoogt het bevorderen van financiële inclusie en sociale cohesie, door zich te richten op een doelgroep met beperkte of geen toegang tot bankkrediet en vooral op sociale impact. Microfinancieringsinstellingen (MFI's) richten zich tot micro-ondernemers en personen die beperkt of geen toegang hebben tot bankkrediet, vrouwen, personen met een uitkering, werkzoekenden, jongeren, senioren, etnische minderheden, migranten, enz. Er zijn in België 4 spelers actief in de microfinanciering sector, waarvan er slechts één actief is in het hele land, microStart.

In 2023 kost de financiering en ondersteuning van een ondernemer € 6.250 (het jaarlijkse budget van microStart gedeeld door het aantal mensen dat daadwerkelijk wordt gefinancierd). Dit maakt microfinanciering effectiever dan de jaarlijkse kost die tot €40.000 kan oplopen voor werkzoekenden. In België is er geen wettelijk kader of structurele steun voor deze sector. Een sector die personen die ver van de arbeidsmarkt staan in staat stelt om zelfstandig te worden en om bestaande ondernemers te ondersteunen die nog te kwetsbaar zijn voor de banksector.

Volgens Statbel loopt 18% van de Belgische bevolking een risico op armoede. Dit percentage stijgt tot 37% voor laaggeschoolden, 44% bij migranten en 68% bij werkzoekenden. De algemene werkgelegenheidsgraad bedraagt 72%, maar daalt tot 66% voor vrouwen, 55% voor migranten en 45% voor laaggeschoolden. De combinatie van deze twee bevindingen toont aan dat het creëren van duurzame banen een noodzaak is en dat het zelf creëren van banen door ondernemerschap een van de positieve oplossingen is.

De energiecrisis en de inflatie hebben de moeilijkheden van bepaalde sectoren nog vergroot, met steeds minder liquiditeit, steeds meer problemen om aan hun betaalverplichtingen te voldoen en, uiteindelijk, een groeiend aantal faillissementen.

Bovendien onderschatten de weigeringspercentages voor formele kredietaanvragen de moeilijkheden om toegang te krijgen tot bankkrediet. Ze houden alleen rekening met de formele weigeringen die door de banken worden doorgegeven en geanalyseerd.

De bijgevolg hoge goedkeuringspercentages worden dus in de realiteit vertroebeld door andere factoren, met name: ongunstige kredietvoorwaarden, informele afwijzingen door de bank of angst om contact op te nemen met de bank. Dit geldt vooral voor starters met een of meer van de volgende kenmerken:

- Vrouwen
- Personen met een migratieachtergrond (specifiek geboren buiten de EU)
- Jongeren
- Personen met een beperking
- Werkzoekenden
- Personen die een onderneming willen starten in de zogenoemde "risicosectoren": HORECA, transport of bouw.

Volgens de FOD Economie richten elk jaar 120.000 mensen een eigen zaak. Met een totaal van 1,2 miljoen zelfstandigen, waaronder:

- 37% vrouwen
- 23% personen met een migratieachtergrond (geboren buiten België)
- 58% laaggeschoold (dit cijfer stijgt tot 62% bij ondernemers met een migratie achtergrond)

Over het algemeen duurt het 3 jaar voordat een bedrijf gemakkelijker toegang krijgt tot financiering van de banksector. Dit komt doordat de staat van dienst en de groei van de onderneming bankiers geruststellen, waardoor ze gemakkelijker financiering verstrekken. Dit wordt bevestigd door de laatste impactstudie van microStart, waaruit blijkt dat 3 keer zoveel ondernemers 2,5 jaar na het verkrijgen van een microkrediet toegang hebben tot bankfinanciering.

Microfinanciering is nog te weinig bekend en wordt nog te weinig gesteund in België. Daarom grijpen we deze verkiezingsperiode aan om de voordelen van microfinanciering in de verf te zetten. Microfinanciering heeft een sterke sociale impact, met een sociale return on investment van €2,53 voor onze maatschappij.

We pleiten dus:

- dat microfinanciering een sectoraal initiatief wordt en daarom binnen de bank sector wordt gestimuleerd.
- voor specifieke regelgeving voor microfinanciering op basis van de Europese microfinancieringscode.
- voor structurele steunprogramma's door middel van subsidies, garanties, financieringslijnen of kapitaalinvesteringen.

MICROSTART, KATALYSATOR VOOR INTEGRATIE

In België vertegenwoordigen mensen die in het buitenland zijn geboren 32% van de bevolking en 23% van de zelfstandigen (de meerderheid is in de Europese Unie geboren). Voor het publiek van microStart is dit omgekeerd, dankzij een gemeenschapsgerichte aanpak, een goede mond-tot-mondreclame en een sterk netwerk van partners.

Bovendien maken de persoonlijke aanpak van begeleiding en beoordeling van financieringsdossiers onze diensten zeer toegankelijk. Hoewel sommigen leningen aan personen met een migratieachtergrond als risicovol beschouwen, begrijpt microStart dat toegang tot financiering essentieel is voor de stabiliteit en de duurzame integratie van migranten in België.

Op 12 jaar heeft microStart bijna 3.322 personen gefinancierd die buiten België zijn geboren met een totaal van 39.4 miljoen euro. microStart creëert niet alleen ondernemingen en jobs, maar draagt ook bij tot de integratie van migranten op de arbeidsmarkt en tot de vermindering van het aantal mensen dat sociale bijstand nodig heeft. 6.500 mensen die buiten België geboren zijn, hebben ook groeps- of individuele begeleiding gekregen, waardoor ze gemakkelijker toegang kregen tot informatie en een beter inzicht kregen in de vereisten en administratieve stappen die komen kijken bij het oprichten van een bedrijf in België.

Sinds maart 2023 werken microStart en de dienst 1819 van hub.brussels samen om de obstakels voor ondernemerschap bij deze doelgroep uit de weg te ruimen en toegankelijk te maken voor iedereen. Het doel van het project is tweeledig. Enerzijds wil het personen met een migratieachtergrond sensibiliseren en beter informeren over het opstarten van een onderneming in België, hen begeleiden gedurende hun hele traject en hen toegang bieden tot de microkredieten die microStart aanbiedt. Daarnaast is het de bedoeling om partners in het Brusselse ondernemers ecosysteem samen te brengen om ervoor te zorgen dat hun diensten beter worden afgestemd op de behoeften van deze ondernemers, door een betere kennis van het doelpubliek, het beter afstemmen van de verschillende dienstverleningen en belangenbehartiging om de belemmeringen voor de oprichting van een bedrijf voor migranten te verminderen.

Pezhman JALALI

Pezhman, een selfmade man die zijn droom waarmaakte.

Pezhman (PJ) komt oorspronkelijk uit Iran en arriveerde als vluchteling in België in 2018. Bij aankomst begon hij meteen met Nederlandse lessen. Hoewel hij in Iran een totaal andere studierichting volgde, had PJ altijd al een passie voor het knippen van haar, ook al had hij er nooit een opleiding voor gevolgd. Hij probeerde van alles uit als hobby en dat groeide uit tot een echte passie.

Enmaal in België wilde hij zijn droom waarmaken en kapper worden. Hij nam twee maanden lang lessen bij iemand die hij kende om de basisvaardigheden onder de knie te krijgen. Daarnaast oefende hij veel en keek hij veel naar tutorials op YouTube. Hij was een selfmade man in wording. Na verloop van tijd kreeg hij de kans om stage te lopen bij Kreatos.

Gelukkig kwam hij in contact met microStart. Dankzij microStart leerde PJ alles wat hij nodig had om zelfstandige te worden. Ze wezen hem de weg en gaven hem waardevolle informatie, wat essentieel is voor iemand die wil ondernemen in België. Daarnaast heeft microStart PJ ook financieel gesteund met een lening om zijn zaak te kunnen starten. Nu is PJ al één jaar bezig als zelfstandig kapper, en zijn cijfers zijn veel beter dan hij ooit had verwacht.

PJ raadt microStart ten zeerste aan aan iedereen die dezelfde droom heeft. Hij kent veel mensen in België die in Iran lang een eigen zaak hadden, maar hier in loondienst werken omdat ze niet weten waar je moet beginnen om een eigen zaak te starten. Dankzij microStart heeft PJ zijn passie kunnen volgen en is hij zijn eigen zaak gestart.

Wat microStart voor mij betekent?

Helpen door mijn kennis en vaardigheden te gebruiken: praktische ondersteuning bieden aan mensen die hulp en informatie zoeken om een bedrijf te starten en tegelijkertijd persoonlijke voldoening te vinden.

Een breed scala aan beroepen ontdekken: van horeca tot nachtwinkels, van kappers tot e-commerce, van export naar Afrika tot cosmeticaproductie, waarbij ik de principes van projectmanagement en financiële planning toepas om ideeën werkelijkheid te laten worden.

Samen met het managementteam meewerken aan het succes van microStart. Onszelf blijven uitdagen als antwoord op vragen van ondernemers die problemen hebben met het structureren van hun project en het vinden van financiering, door de activiteiten van microStart voor te stellen op forums, vluchtelingengroepen, enz.

Richard Laden, Coach vrijwilliger

Werken bij microStart betekent ondernemers de kans geven om een droom waar te maken, hun eigen baan te creëren en hun bedrijf te ontwikkelen.

De missie van microStart is om ondernemers en toekomstige ondernemers te ondersteunen tijdens hun hele ondernemerstraject. Het leukste aan mijn baan vind ik dat ik onze ondernemers kan informeren, adviseren en naar hen kan luisteren.

Ik ben trots op de samenwerking met een team van vrijwilligers die hun tijd vrijmaken om ondernemers en toekomstige ondernemers te ondersteunen en te helpen bij het structureren van hun projecten en hen advies te geven om hen te helpen omgaan met de moeilijkheden die ze kunnen ondervinden tijdens hun ondernemerstraject.

Ik ben trots op het succes van onze klanten en bewonder hun ondernemersgeest, creativiteit en vaardigheden.

Samia Batouche, Branch manager Brussel

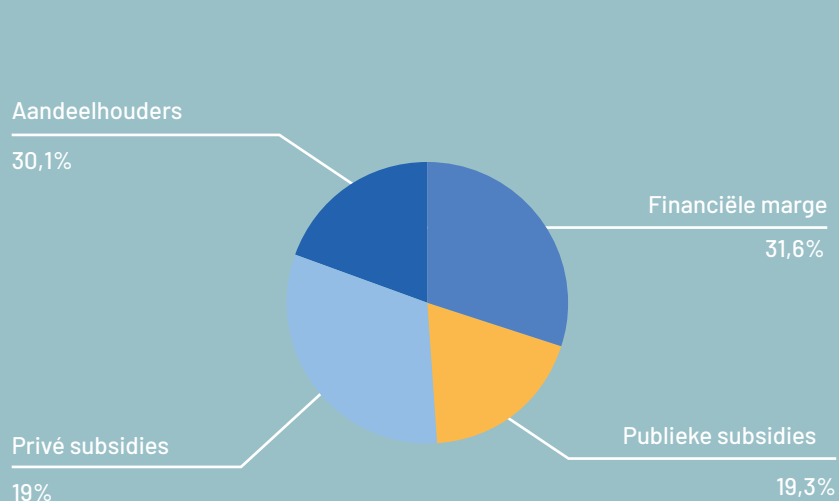

FINANCIËLE RESULTATEN

INKOMSTEN

Sinds de oprichting heeft microStart altijd kunnen rekenen op de steun en het vertrouwen van haar verschillende aandeelhouders (kapitaalinjectie 33%) evenals van andere particuliere (13%) en publieke (22%) financiers.

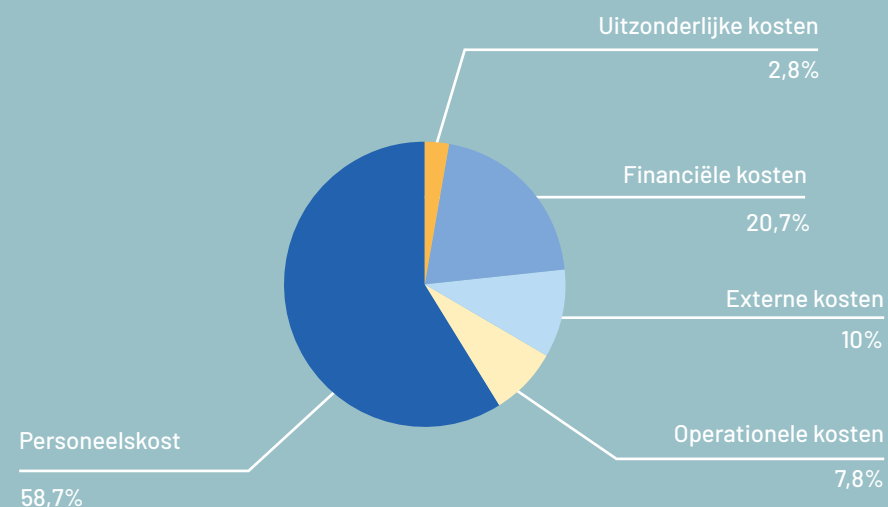
De financiële marge vertegenwoordigt 31% van de inkomsten dankzij de microkredietactiviteiten (24% rente en 7% dossierkosten). Door het hybride economische model wordt het budget van microStart gedekt door haar microkredietactiviteiten (31%), haar aandeelhouders (33%) in de SC-ES en door externe publieke en particuliere subsidies (35%) in de vzw.

KOSTEN

De totale kosten voor de uitvoering van de activiteiten van microStart bedroegen 4 miljoen euro in 2023. Het grootste deel hiervan bestaat uit personeelskosten (59%), administratieve kosten (8%) en externe kosten (10%). De financiële kosten, de risicokosten en de afschrijvingen vertegenwoordigen 21% van de totale kosten.

Met de energiecrisis en de COVID-crisis is er een beheersbare toename van de risicokosten geconstateerd, voornamelijk dankzij een verbetering van de incasso, de in het verleden opgebouwde voorzieningen (voorzichtige waarderingsregels) en de Europese kredietgarantie waar microStart van profiteert. Echter, de financiële lasten zijn gestegen als gevolg van de toename van de marktrentes.

Ik werk al 3 jaar bij microStart en ik heb ervoor gekozen om dit avontuur aan te gaan vanwege de sociale impact van de organisatie. Ik werk nauw samen met elke ondernemer en elke dag kom ik naar kantoor met de motivatie en energie om mijn taken uit te voeren. Ik ondersteun onze ondernemers in hun professionele ontwikkeling, van microfinanciering tot advies, door actief en empathisch te luisteren. Ik stel onze tools ter beschikking en vraag de hulp van ons vrijwilligersteam om de ondersteuning die we bieden aan te vullen.

Het is zeker dit menselijke en sociale aspect dat me trots maakt op wat ik doe bij microStart. Onze ondernemers sociaal-economisch zien opbloeien, bevestigt voor mij dat mijn werk zin heeft en een echte toegevoegde waarde heeft voor de maatschappij.

In 2023 heeft het agentschap microStart Henegouwen 58 personen gefinancierd en een vijftigtal projectleiders ondersteund.

Onze missie in 2024 is om onszelf nog zichtbaarder en toegankelijker te maken en om samen met onze partners iedereen te ondersteunen die een microkrediet nodig heeft.

Maverick, adviseur Hainaut

MicroStart is vanaf dag één onze partner. We hebben zelfs samen beslist om de eerste ereleningen in België te lanceren. We zijn zeer tevreden met dit partnerschap, dat jaar na jaar bevestigt dat ons werk zinvol blijft. België heeft microStart nodig om de financieringsbehoeften van ondernemers zo veel mogelijk te ontwikkelen en in te vullen, vooral in de meest kwetsbare of gediscrimineerde bevolkingsgroepen. We willen onze samenwerking op het vlak van coaching en begeleiding nog meer uitbreiden en versterken.

Patrick Somerhausen, co-CEO van Funds For Good

ONS LOKAAL NETWERK

- 5 AGENTSCHAPPEN
- 9 PERMANENTIES
- 1 ONLINE KLANTENSERVICE

Agentschappen: Brussel, Antwerpen, Gent, Luik, Charleroi.

Permanenties: Hasselt, Sint-Niklaas, Oostende, Kortrijk, Brugge, Namen, Verviers, Nijvel, Bergen.

Dankzij:

microStart is lid van:

De financiering wordt door de Europese Unie ondersteund in het kader van de garantiefaciliteit die is ingesteld overeenkomstig Verordening (EU) nr. 1236/2013 van het Europees Parlement en de Raad betreffende een programma van de Europese Unie voor werkgelegenheid en sociale innovatie ("EaSI").

Met de steun van:

Dit project wordt gefinancierd als onderdeel van een bredere overeenkomst tussen de Council of Europe Development Bank (CEDB) en de Europese Commissie (Directoraat Generaal Kleine Standse Zakken) die tot doel heeft de integratie van microstart in EU-faciliteiten te verbeteren door nieuwe partnerschappen en nieuwe financieringsvormen te ontwikkelen.

www.microstart.be

welcome@microstart.be